

Sal er ved et Par enkelte Lejligheder maa-
ske et Medlem, som ogsaa regnede sig til
Venstre, staaet op og har talt for den pri-
vilegerede Valgret. Jeg skal minde om,
at tidligere Folketingsmand Sloth i 1899
anbefalede at gennemføre almindelig Valg-
ret til Byraad og Sogneraad, men ikke til
Amsraad. Det ærede Medlem for Løvel
var den Gang enig med mig. Vi vare
fuldkommen enige om, at et saadant For-
slag, som Sloth antydede, var uværdigt for
Venstremænd. Han talte om, at han havde
været til Vælgermøder sammen med Sloth
og der lagt Mærke til, at denne stillede
sig paa den almindelige Valgrets Grund
og kun forlangte Forholdstalsvalgmaaden
gennemført. Det ærede Medlem for Løvel
sagde: „Det interesserer mig at høre det
ærede Medlem“ — nemlig Sloth — „ud-
tale sig paa den Maade, han har gjort i
Dag, jeg haaber, at hans Udtalelser ville
række ud over Rigsdagen“.

Nu staar det ærede Medlem fra Løvel
paa samme Staae, som han den Gang be-
kæmpede. Nu gennemfører han almindelig
Valgret til Sogneraad og Byraad, men
til Amsraadene har han selv foreslaaet
privilegeret Valgret bibeholdt. Dette er
et saa fuldkomment Brud med Fortiden,
at end ikke den mest buldrende og for-
lorne Tale er i Stand til at dække der-
over. Hvis det ærede Medlem ikke tror
paa sig selv, har han Lov til det. Han
har Lov til at opgive sig selv, til at tro
om sig selv, at det, han sagde den Gang,
mente han intet med. Men saa vil jeg
sige til ham, at saa kan han henvende sig
til en god, gammel Kollega, det ærede
Medlem fra Gudme (Rosager). Han sagde
til Sloth den 18. Marts 1899: „Han“ —
Sloth nemlig — „er simpelt hen Modstan-
der af den almindelige Valgret, og det
burde han sige rent ud fremfor at staa og
tale frem og tilbage“. Det ærede Medlem
fra Gudme opfattede et Standpunkt som
dette: almindelig Valgret til Byraad og
Sogneraad, privilegeret Valgret til Ams-
raadene, paa den Maade, at de, der talte
saaledes, simpelt hen vare Modstandere af
almindelig Valgret, og at det skulde man
hellere sige rent ud end staa og tale frem
og tilbage. Disse gamle Udtalelser tror
jeg, at det ærede Medlem for Løvel kan
have godt af at genopfriske i sin Erin-
dring, naar han staar her og taler, som
han talte i Gaar. Det ærede Medlem for
Løvel tilføjede overfor Sloth, at hans Ud-
talelser viste, „i hvilket Maal det ærede
Medlem staar paa Højde med de Løfter,
han har givet sine Vælgere ved sidste

Valg.“ Mon det ærede Medlem for Løvel
ikke kunde have godt af at opfriske, hvilke
Løfter han gav sine Vælgere ved sidste
Valg, og se, om han finder Overensstem-
melse mellem dem og det, han foretager
sig her, naar dette Forslag foreligger til
Afstemning.

Nej, dette Forslag viser tilbage —
som jeg sagde før — til det ene Løfte-
brud efter det andet. Der er ingen af
dem, som have talt for denne Sag paa Ven-
stres Vegne, som ikke har talt ud fra
den Forudsætning, at Princippet om lige
og almindelig Valgret ikke kunde brydes.
Den ærede Minister sagde til mig, at og-
saa jeg havde sagt, at der kunde være et
og andet at ændre. Naturligvis, det er
givet, at der i et Forslag kan træffes Æn-
dringer, som maaske gøre Forslaget bedre
end det oprindelige, men en Forandring
af Princippet, af det, der var Kærnen,
Hovednerven i Forslaget, den almindelige
Valgret, har jeg aldrig set nogen Venstre-
mand udtale sig for. Derfor havde man
ikke Grund til at vente at se et Forslag
som dette komme til at foreligge til Af-
stemning. Efter 1895 var der meget faa,
der talte paa den Maade. Alle, eller saa
godt som alle, vare efter 1895, da Venstre
blev samlet, enige om Princippet: lige og
almindelig Valgret. Jeg siger: efter 1895,
thi endnu i 1894 se vi den nuværende
Konseilspræsident tage Ordet for den pri-
vilegerede Valgret. Han vilde hellere gaa
ind paa privilegeret Valgret ligesom Berg
i 1890 end gaa med til Forholdstalsvalg-
maaden. Saaledes saa den ærede Kon-
seilspræsident paa Forholdstalsvalgmaaden.
Han saa klart nok, at Forholdstalsvalg-
maaden var god for sig, men Forholdstals-
valgmaaden med privilegeret Valgret ved
Siden af var en Ulykke. Det har den
højtærede Konseilspræsident Ret i. Jeg
siger udtrykkelig: efter 1895 have saa godt
som ingen Røster hævet sig fra Mænd,
der havde Indflydelse i Reformpartiet, mod
den almindelige Valgret. Den vokser sig
altsaa stærkere og stærkere lige indtil
Systemskiftet. Da det saa kom, var ingen
i Tvivl om, at nu var den almindelige
Valgrets Tid inde, og de Udtalelser, der
faldt fra Ministeriets Chef og fra andre
Ministre, som f. Eks. fra den ærede Land-
brugsminister, tydede paa, at nu var Tiden
inde, da man vilde gøre et Arbejde for
den lige og almindelige Valgret. Vi troede
dette.

Da Forslaget i 1903 blev forelagt her
af den daværende Indenrigsminister, den
nuværende Minister for Kirke- og Under-